

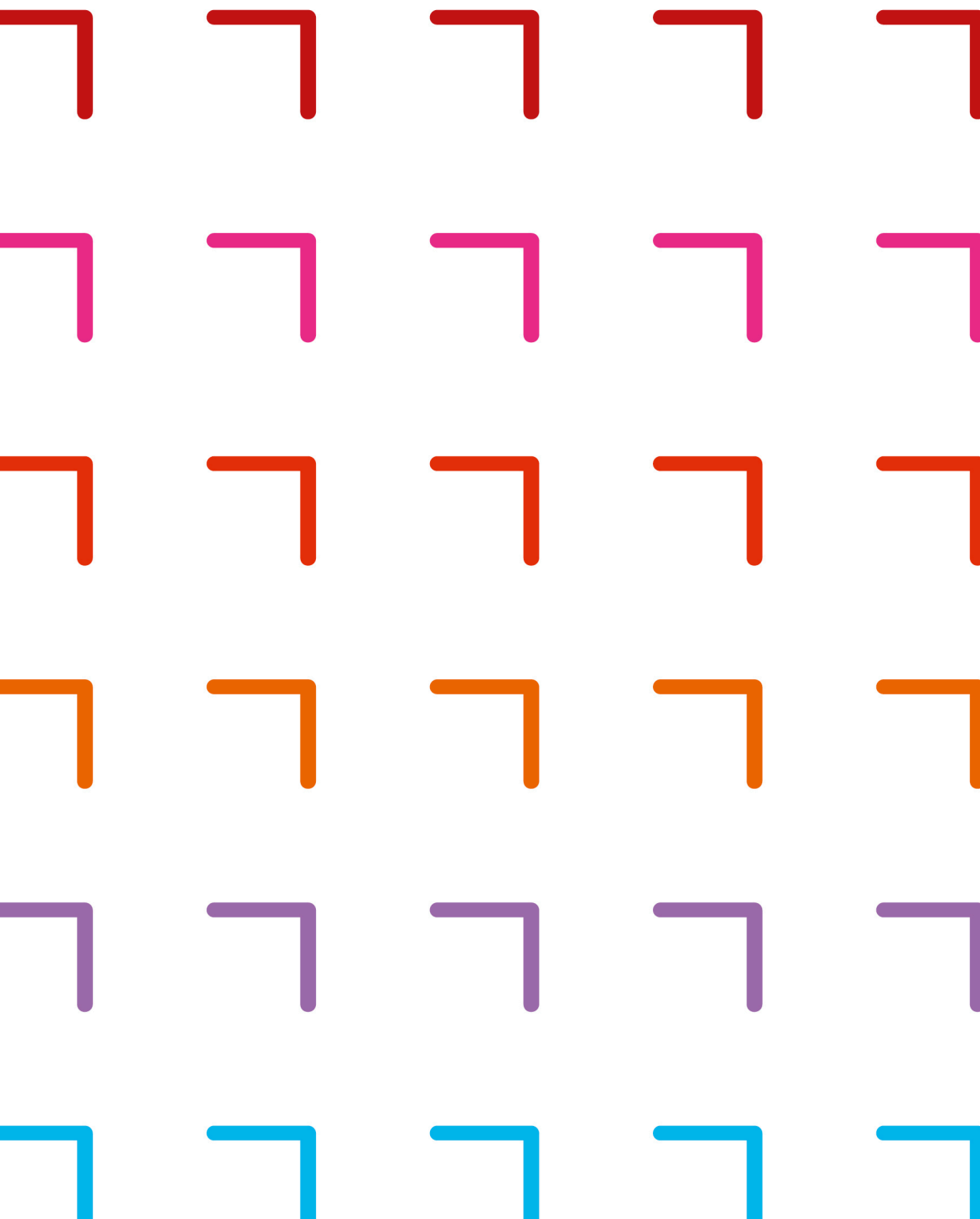
ADVIES 163

AFWEGINGSKADER EN BESLISSINGSPROCES VOOR (CO)FINANCIERING VAN:

1. GROTE GERICHTE
STRATEGISCHE O&O-I-
INITIATIEVEN IN
VLAANDEREN

2. GROTE GERICHTE EU-
PROGRAMMA'S

22 DECEMBER 2011

ADVIES 163

**AFWEGINGSKADER EN
BESLISSINGSPROCES VOOR
(CO)FINANCIERING VAN:**

- 1. GROTE GERICHTE
STRATEGISCHE O&O&I-
INITIATIEVEN IN
VLAANDEREN**
- 2. GROTE GERICHTE EU-
PROGRAMMA'S**

22 DECEMBER 2011

INHOUD

SITUERING

ADVIES

1. GROTE INITIATIEVEN VOOR NIET-GERICHT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK: AFWEGING STEUNT ENKEL OP EXCELLENTIE

2. AFWEGINGSKADER EN BESLISSINGSPROCES VOOR GROTE GERICHTE STRATEGISCHE ONDERZOEKS- EN INNOVATIE-INITIATIEVEN BINNEN VLAANDEREN
 - 2.1. Thematisch (inhoudelijk) afwegingskader
 - 2.2. Evaluatie- en selectiekader
 - 2.3. Beslissingsproces

3. AFWEGINGSKADER EN BESLISSINGSPROCES VOOR DE (CO)FINANCIERING VAN GERICHTE GROTE EUROPESE PROGRAMMA'S
 - 3.1. Thematisch (inhoudelijk) afwegingskader
 - 3.2. Evaluatie- en selectiekader
 - 3.3. Beslissingsproces

MINDERHEIDSSTANDPUNT

SITUERING

Vlaanderen moet strategische keuzes maken, durven prioriteiten stellen en inzetten op zijn sterktes in zijn gerichte onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatiebeleid (O&O&I). Enerzijds omdat Vlaanderen als regio te klein is om in alle onderzoeks- en innovatiedomeinen te excelleren, maar ook omdat Vlaanderen zich dient te profileren met sterke thema's op het Europese (en internationale) vlak. De snelheid waarmee de trein van de globalisering voortdendert, dwingt Vlaanderen hiertoe. Om de Vlaamse Regering toe te laten sneller in te spelen op belangrijke opportuniteiten en bij grote, strategische gerichte O&O&I-(co)financieringsbeslissingen op een systematische en gefundeerde manier keuzes te kunnen maken is er nood aan een onderbouwd afwegingskader en beslissingsproces.

Uiteraard dient evenveel aandacht te blijven uitgaan naar het fundamentele niet-gerichte¹ onderzoek, dat de voedingsbodem voldoende vruchtbaar moet houden voor de toepassingen van morgen. In dit kader benadrukt de VRWI - zoals eerder in zijn evenwichtenadvies 114 - dat er permanente aandacht moet blijven bestaan voor het evenwicht tussen middelen voor het niet-gericht en voor het gericht onderzoek (zie ook VRWI-advies 131 Begroting W&I 2009; zie Speurgids 2011 p. 43 voor meest recente informatie). De VRWI volgt de evolutie van dit evenwicht al jaren op, en zal dit in de toekomst ook blijven doen.

¹ Niet-gericht onderzoek gebeurt op initiatief van de onderzoeker en wordt gedreven door de wetenschappelijke nieuwsgierigheid. Het betreft hier hoofdzakelijk het onderzoek dat door het FWO, het BOF en vanuit de universitaire werkingskredieten wordt gefinancierd en zowel fundamenteel als toegepast kan zijn.

Gericht onderzoek is onderzoek dat gericht is op een economische of maatschappelijke finaliteit. Initiatiefnemer kan zijn de industrie (en dan kunnen we spreken van industrieel onderzoek), de overheid (en dan is dit beleidsgericht onderzoek), of nog andere instanties. Gericht onderzoek kan ook gebeuren op initiatief van de onderzoeker, maar dan georiënteerd naar een specifieke toepassing (bv. SBO). Gericht onderzoek kan zowel fundamenteel onderzoek (in dit geval spreekt men eerder van strategisch basisonderzoek) omvatten, als toegepast onderzoek en ontwikkeling. Het betreft hier het onderzoek dat o.m. uitgevoerd wordt in de vier grootste onderzoeksinstituten (IMEC, VIB, VITO en IBBT), en het onderzoek gefinancierd via het IWT (VRWB-BOODSCHAP 1999, juni 1999).

De Frascati-handleiding, die van toepassing is voor de verzameling van O&O-data in de OESO-landen, definieert Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) als elke wetenschappelijke activiteit die tot doel heeft:

- wetenschappelijke kennis te ontwikkelen, d. i. fundamenteel of basisonderzoek;
- wetenschappelijke kennis toepasbaar te maken, d. i. toegepast onderzoek;
- wetenschappelijke kennis toe te passen, d.i. ontwikkeling

Deze definities gaan uit van de aard van de wetenschappelijke activiteit.

Omdat geen internationale definitie voor strategisch basisonderzoek bestaat, verwijzen we hier naar het besluit betreffende 'de uitbouw van een financieringskanaal voor het basisonderzoek in Vlaanderen' dat strategisch basisonderzoek definieert als "kwalitatief hoogwaardig, op langere termijn gericht onderzoek, dat het opbouwen van wetenschappelijke of technologische capaciteit beoogt die de basis vormt voor economische en/of maatschappelijke toepassingen, waarbij op het moment dat het onderzoek start, deze nog niet duidelijk gedefinieerd zijn en om deze te ontwikkelen nog vervolgonderzoek nodig is".

Grote O&O&I-(co)financieringsbeslissingen moeten genomen worden voor:

1. Het steunen van grote *niet-gerichte* initiatieven voor wetenschappelijk onderzoek (bijvoorbeeld 'niet-gerichte' ESFRI² ...). De afweging gebeurt hier uitsluitend op basis van excellentie. Een afwegingskader is hierop dus niet van toepassing.
2. Het steunen van grote gerichte strategische onderzoeks- en innovatie-initiatieven *binnen Vlaanderen* die de bestaande financieringsinstrumenten binnen de agentschappen overstijgen in 'scope' en/of in middelen. Dit vraagt een onderbouwd afwegingskader en beslissingsproces.
3. Deelname aan grote gerichte *Europese programma's*, wanneer die de bestaande financieringsinstrumenten binnen de agentschappen overstijgen in 'scope' en/of in middelen. Dit vraagt eveneens een onderbouwd afwegingskader en beslissingsproces. Het betreft immers de afweging van de al dan niet deelname (of 'commitment' tot deelname) aan Europese programma's waarmee substantieel grote budgetten gemoeid zijn, zoals JPI's, JTI's, EIP's, FET-FLAGSHIP's, EIT-KIC's, 'gerichte' ESFRI², Artikel 185 Programma's...

ADVIES

1. GROTE INITIATIEVEN VOOR NIET-GERICHT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK: AFWEGING STEUNT ENKEL OP EXCELLENTIE

Ook voor Vlaamse deelname aan internationale, grote *niet-gerichte* wetenschappelijke initiatieven bieden zich opportuniteiten aan. We denken hierbij bijvoorbeeld aan bepaalde grote internationale onderzoeksinfrastructuur binnen ESFRI², zoals CERN, ESO, ESRF, ... Ook dergelijke deelname of 'commitment' tot deelname vraagt financieringsbeslissingen die de bestaande instrumenten overstijgen. De VRWI benadrukt dat dergelijke beslissingen excellentie als enige criterium moeten hanteren, en dat het afwegingskader hierop dus niet van toepassing is. De VRWI is dan ook verheugd dat in de begroting 2012 een aparte begrotingslijn voor de Herculesstichting wordt gecreëerd om op een structurele manier in financiering te kunnen voorzien voor 'bijzondere' - qua grootte en middelen - onderzoeksinfrastructuren. Voor 2012 gaat het over 5 miljoen euro, waarvan een deel zal worden aangewend voor de Vlaamse Super Computer (VSC), en een deel voor de financiering van de Vlaamse deelname aan de ESFRI-projecten zoals ESS, ICOS, LifeWatch en SHARE.

² De VRWI merkt op dat de ESFRI-projecten niet echt kunnen worden ingedeeld in 'gerichte' en 'niet-gerichte' projecten, maar dat de 'oude' ESFRI zoals CERN, ESO, ESRF, ... te bestempelen zijn als niet-gericht, terwijl de 'nieuwere' ESFRI uit de roadmap daarentegen heel dual zijn met zowel een niet-gerichte als een gerichte component.

2. AFWEGINGSKADER EN BESLISSINGSPROCES VOOR GROTE GERICHTE STRATEGISCHE ONDERZOEKS- EN INNOVATIE-INITIATIEVEN BINNEN VLAANDEREN

2.1. Thematisch (inhoudelijk) afwegingskader

Voor het opstellen van een verantwoord afwegingskader voor gerichte initiatieven moet Vlaanderen niet van nul beginnen. De VRWI heeft al een aanzet gegeven met zijn toekomstverkenningsoefening uit 2006 die resulteerde in zijn zes clusters en dertig prioriteiten (VRWI-studiereeks 18), en het VRWI-speerpuntentraject. Recent werden deze zes clusters gekoppeld aan de grote maatschappelijke uitdagingen die zich momenteel stellen in Europa en Vlaanderen wat resulteerde in zes innovatieknooppunten (IKP) (zie conceptnota 'Innovatiecentrum Vlaanderen'): *Transformatie door innovatie, Eco-innovatie, Groene Energie-innovatie, Zorginnovatie, Duurzame Mobiliteit en Logistiek, en Sociale Innovatie*.

De VRWI stelt voor om het thematisch afwegingskader te baseren op de zes innovatieknooppunten, die kunnen worden afgebeeld op de zes VRWI-clusters (2006). Deze innovatieknooppunten zullen in 2012-2013 verfijnd worden a.d.h.v. een nieuwe toekomstverkenning 2025 (zie verder).

Een voordeel van de innovatieknooppunten is dat ze multidisciplinair zijn. De problemen waarmee onze samenleving kampt, en die we willen oplossen, zijn zo complex en veelzijdig (meervoudige oorzaken, processen en gevolgen) dat goede oplossingen een multidisciplinaire aanpak vereisen.

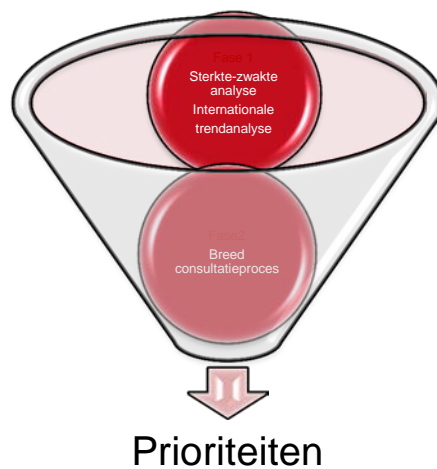
De VRWI-clusters en prioriteiten en de innovatieknooppunten zijn een dynamisch gegeven en dienen op regelmatige tijdstippen geëvalueerd en geüpdatet te worden. De VRWI-clusters en -prioriteiten dateren van 2006, resulterend uit de VRWB-verkenningsoefening van 2005. Daarom zal de VRWI in 2012 deze prioriteitstelling herhalen én verbreden op basis van gecombineerde technologische én maatschappelijke toekomstverkenningen (zie bijv. Oostenrijk, Aicholzer, G., 2001). De toekomstverkenning van 2012 zal ons toelaten om de innovatieknooppunten binnen het afwegingskader een stevige empirische onderbouw mee te geven.

De toekomstverkenningsoefening van 2012-2013 zal uit twee fasen bestaan. Tijdens Fase 1 (eerste jaarhelft 2012) zal een sterkte-zwakke analyse worden uitgevoerd van de huidige

situatie in Vlaanderen wat betreft wetenschappelijk onderzoek, technologieontwikkeling, innovatie en economische activiteit. Parallel aan deze opdracht zal een overzicht worden gemaakt van relevante belangrijke internationale maatschappelijke en techno-economische trends. In Fase 2 (tweede jaarhelft 2012) zal een breed consultatieproces opgestart worden met de sterkte-zwakte analyse en de internationale trendanalyse als input. Via dit consultatieproces waarbij de relevante actoren uit de industrie, kennisinstellingen en het maatschappelijk middenveld worden betrokken, zullen de prioriteiten worden gesteld (zie Figuur 1).

Deze prioriteiten zullen als input dienen om het hierboven voorgestelde afwegingskader te actualiseren en – waar nodig - aan te passen.

Figuur 1: Proces VRWI-toekomstverkenningen 2025

2.2. Evaluatie- en selectiekader

Voor grote gerichte strategische onderzoeks- en innovatie-investeringen dient - naast afstemming met de innovatieknooppunten - ook een aftoetsing te gebeuren met de processen binnen het 'Triple-Leverage'-model (zie ook VRWI-advies 153ter, zie Figuur 2).

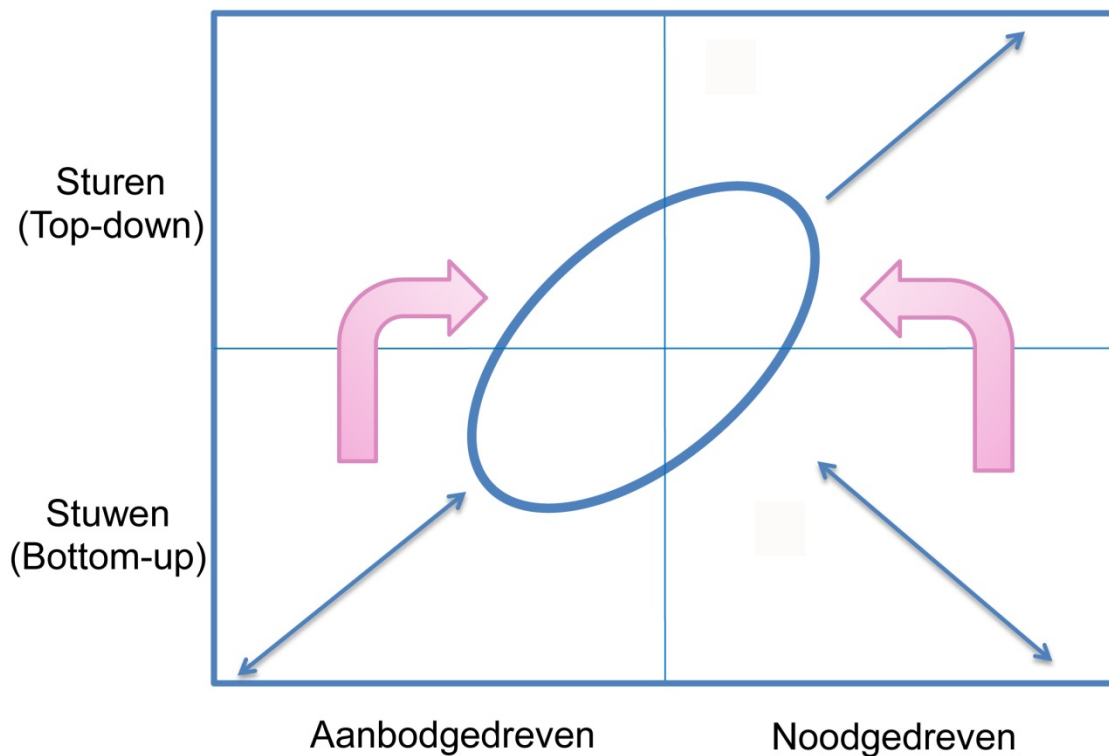
Om in aanmerking te komen voor grote gerichte onderzoeks- en innovatiefinanciering is consortiavorming en het stimuleren van samenwerkingsverbanden noodzakelijk. Dergelijke samenwerkingsverbanden ontstaan wanneer aanbodkarakteristieken (wetenschappelijk-technologische excellentie en uniciteit) en noodkarakteristieken (maatschappelijk en

economisch valorisatiepotentieel) met elkaar interageren. De VRWI heeft de positie van deze samenwerkingsverbanden in zijn advies 153ter grafisch voorgesteld aan de hand van een ellips gepositioneerd op het kruispunt van de twee dimensies van het Vlaamse W&I-beleid: bottom-up (op initiatief van de uitvoerders van O&O&I) versus top-down (gestuurd vanuit de overheid), en aanbodgedreven (vanuit de aanwezige excellenties en sterktes) versus noodgedreven (vanuit de noden van de maatschappij).

Het 'Triple-Leverage'-model wil bij dit alles twee essentiële dynamieken combineren om de samenwerkingsverbanden te intensifiëren. Enerzijds is er de identificatie en selectie van sterke, ontluikende samenwerkingsverbanden. Dit is de meer 'sturende' component van het innovatiebeleid die vanuit het ellipsmodel vorm krijgt. Anderzijds is er het aanzuigeffect doordat de betrokken actoren (kennisinstellingen en bedrijven), tevens de stuwende kanalen van het wetenschaps- en innovatiebeleid mobiliseren ter versterking van het speerpunt. De ellips laat dus toe om spelers samen te brengen en de verbinding tussen de verschillende schakels nl. universiteiten, onderzoeksinstellingen en bedrijfswereld te verstevigen. Het is niet de bedoeling om voor iedere ellips een nieuwe structuur te creëren, waarmee we versnippering verder in de hand zouden werken en institutionaliseren. Wel worden coördinatie en coherentie heel belangrijk.

Dit 'Triple-Leverage'-model reikt meteen ook een methodologie aan voor de wijze waarop een regio tot nieuwe waardeketens met slimme specialisatie kan komen en hoe dit geconcretiseerd en gestimuleerd kan worden. Als de consortia goed geconcipieerd zijn binnen een regio, dan zijn ze automatisch ook slim gespecialiseerd. Consortia zijn immers de koppeling van enerzijds het innovatie- en wetenschappelijk potentieel, en anderzijds de marktgerichtheid van de bedrijven en dit is de differentiërende factor. Het gaat immers om slimme specialisaties, die gericht zijn op specifieke (niche) markten en waarmee het consortium het verschil kan maken.

Figuur 2: Deze figuur geeft aan hoe op basis van de ellips en de verschillende pijlen binnen het 'Triple Leverage'-model samenwerkingsverbanden ontstaan en geïntensifieerd worden (bron: VRWI-advies 153ter)

Grote gerichte onderzoeks- en innovatie-initiatieven moeten afgetoetst worden aan volgend evaluatie- en selectiekader:

1. Samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennisinstellingen vertrekken van sterktes en verdiensten met expliciete nadruk op de verwachte 'outcome', meer bepaald hun gecombineerd economisch/maatschappelijk potentieel. Ze worden geselecteerd bijv. op basis van het concept van (potentieel tot) slimme specialisatie. De samenwerkingsverbanden moeten én (1) steunen op excellenties en sterktes die in Vlaanderen aanwezig zijn (wetenschappelijk, technologisch, economisch, qua export, ...), én (2) tegemoetkomen aan de brede maatschappelijke behoeften en relevantie, én (3) een duidelijke economische 'go-to-market'-finaliteit hebben, bijvoorbeeld op basis van een kern van (top)bedrijven die nieuwe waardeketens ontwikkelen en daarvoor samen een industriële 'roadmap' ontwikkelen.

2. Voor het tot stand komen van onderzoeks- en innovatie-initiatieven in het kader van de innovatieknooppunten voorziet de Vlaamse overheid expliciet in gerichte O&O&I-middelen³, los van de bestaande bottom-up kanalen. Deze gerichte O&O&I-middelen vormen een eerste hefboom, die de 'sturende' ondersteuning van een consortium vorm geeft, al dan niet in combinatie met TINA-middelen. TINA-middelen zijn geen subsidies, maar risicokapitaalinvesteringen die op termijn terugbetaald moeten worden. Ze kunnen onder meer ingezet worden om een aantal infrastructuurwerken voor het consortium te financieren. Concreet betekent dit dat aan het consortium in wording gevraagd zal worden hoe het van plan is gebruik te maken van O&O&I-middelen enerzijds en TINA-middelen anderzijds. Voor de absorptie van de TINA-middelen zullen de bedrijven in het consortium een plan moeten voorleggen, waarbij de terugverdieneffecten van de investering in kaart worden gebracht. Ze zullen moeten aangeven dat ze de TINA-middelen als een achtergestelde lening of investering (en geen subsidies) beschouwen, en dat ze in staat zijn om deze op termijn terug te betalen, conform de modaliteiten van het TINA-fonds.
3. Een essentieel onderdeel is tevens het sterke engagement van alle partners om via het proces van 'stuwen' bijkomend middelen te mobiliseren via de voor hen toegankelijke O&O&I-kanalen. Dit vormt een tweede belangrijke hefboom, die de 'stuwende' ondersteuning van het consortium vorm geeft. Alle actoren in het consortium in wording (kennisinstellingen, bedrijven, ...) zullen dus ook gebruik maken van de bestaande 'bottom-up'-kanalen, met enerzijds de kanalen voor 'bottom-up fundamenteel onderzoek' (FWO-projecten, BOF-projecten ...) en anderzijds de kanalen voor 'bottom-up onderzoek en innovatie' (i.e. O&O-projecten bij het IWT, kmo-projecten bij het IWT ...).
4. Als internationalisering opportuun wordt geacht, wordt een derde hefboom gecreëerd via het mobiliseren van Europese middelen (KP7, Horizon 2020, EFRO, ...). Door structurele middelen samen te brengen en te clusteren wordt immers ook deelname aan grote Europese programma's mogelijk. Deze stellen immers de eis van voldoende cofinanciering.

³ Voor het tot stand komen van onderzoeks- en innovatie-initiatieven in het kader van de innovatieknooppunten werd de "IWT-vastleggingsmachtiging ter ondersteuning van innovatieve acties op initiatief van de Vlaamse Regering" gespijsd met 17,3 miljoen euro extra bij de begrotingscontrole 2011. Het totale krediet op deze begrotingslijn bedraagt in 2012 50,65 miljoen euro.

2.3. Beslissingsproces

Voorstellen van grote gerichte strategische onderzoeks- en innovatiegerichte initiatieven binnen Vlaanderen, zullen worden afgetoetst aan (1) het inhoudelijk thematisch afwegingskader, en (2) aan het evaluatie- en selectiekader beschreven binnen het 'Triple-Leverage'-model. De VRWI stelt voor dat de Vlaamse minister van Innovatie deze dubbele aftoetsing van het dossier in zijn totaliteit laat beoordelen door een virtueel aftoetsingsorgaan.

Dit virtueel aftoetsingsorgaan – het gaat hier duidelijk niet om een nieuwe instelling met eigen budgetten - moet over de nodige expertise beschikken. De VRWI stelt voor dat dit aftoetsingsorgaan zou bestaan uit:

- ¼ leden aangeduid door de raad van bestuur (RvB) van het IWT,
- ¼ aangeduid door de RvB van het FWO,
- ¼ aangeduid door de Industrieraad en,
- ¼ aangeduid door de VRWI.

Een evenwicht moet gewaarborgd worden tussen wetenschappelijke, economische en maatschappelijke actoren.

Deze globale aftoetsing vormt de eerste stap in het evaluatieproces en geeft een label aan het projectvoorstel, vooraleer elk van de verschillende onderdelen van het projectvoorstel naar het bestaande geëigende kanaal gaat en daar de geijkte procedures doorloopt. Dit aftoetsingsorgaan zou dan de beslissingen van de Vlaamse minister van Innovatie en de Vlaamse Regering voorbereiden inzake de toekenning van middelen, als het gaat om grote en financieel zware projecten. Er moet voor gezorgd worden dat dit orgaan snel kan handelen, dit om Vlaanderen de mogelijkheid te geven om flexibel in te spelen op nieuwe opportuniteiten.

3. AFWEGINGSKADER EN BESLISSINGSPROCES VOOR DE (CO)FINANCIERING VAN GERICHTE GROTE EUROPESE PROGRAMMA'S

De VRWI stelt in zijn advies 161 dat Vlaanderen zich beter op de Europese initiatieven en tendensen moet voorbereiden, opdat het in de toekomst op meer strategische en systematische wijze de deelname van Vlaamse kennisactoren aan Europese initiatieven kan verzekeren. Er bestaat in Vlaanderen immers een brede consensus dat deelname aan deze Europese initiatieven belangrijk is voor de verdere uitbouw van een Vlaamse kenniseconomie (opbouw kennis en IP, kritische massa, enz.). Wil de Vlaamse Regering

dit ook effectief bewerkstelligen en deelname aan Europese programma's mogelijk maken voor de diverse Vlaamse kennisactoren, dan moet ze voldoende (co)financiering waarborgen. Zo niet, dreigen de Vlaamse kennisactoren de Europese trein te missen en *de facto* uitgesloten te worden van JPI's, JTI's, EIP's, ESFRI's, EIT-KIC's, KET's, enz.

Met Vlaamse (co)financiering voor internationale O&O&I-initiatieven wordt bedoeld: bestaande en bijkomende (al dan niet geormerkte) Vlaamse middelen die worden ingezet ten behoeve van Europese/internationale initiatieven in publiek-publieke samenwerking en publiek-private samenwerking. Bovendien is het nu reeds zeker dat Europa bij de toekenning van de O&O&I-middelen op voorhand een financieel engagement zal vragen van de landen/regio's die wensen deel te nemen aan een bepaald programma. Concreet betekent dit dat elke geïnteresseerde deelnemer (land/regio), alvorens te kunnen instappen in een programma (bijv. in een 'Innovation Partnership'), duidelijk zal moeten aangeven hoeveel cofinanciering hij aan het programma kan en wil bijdragen. Vlaanderen is hier momenteel niet op voorbereid, noch qua instrumenten, noch qua beslissingsmechanismen, noch qua financiering. Tot nog toe gebeurde de toewijzing van Vlaamse middelen aan grote Europese projecten ad hoc. De nood aan (co)financiering en het aanpassen van de instrumenten kwam al uitgebreid aan bod in Advies 161.

In voorliggend advies gaat de VRWI specifiek in op het beslissingsmechanisme voor de (co)financiering van grote gerichte Europese programma's, wanneer die de bestaande financieringsinstrumenten binnen de agentschappen overstijgen in 'scope' en/of in middelen. Het betreft met andere woorden de afweging van deelname (of 'commitment' tot deelname) aan gerichte Europese programma's waarmee substantieel grote budgetten gemoeid zijn, zoals JPI's, JTI's, EIP's, FET-FLAGSHIP's, EIT-KIC's, 'gerichte' ESFRI², Artikel 185 Programma's.... Voor kleinere budgetten kunnen de agentschappen zelf een beslissing nemen. En zoals eerder gesteld steunt de beslissing voor grote niet-gerichte Europese initiatieven zuiver op excellentie (zie eerder punt 2). Europese programma's zoals bv. JPI's kunnen een belangrijke component fundamenteel onderzoek bevatten, maar zijn wel steeds strategisch gericht in die zin dat ze een antwoord willen bieden op maatschappelijke uitdagingen. Hierop is het aftoetsingskader en beslissingsproces dus wél van toepassing.

3.1. Thematisch (inhoudelijk) afwegingskader

Idem als 2.1.:

Strategische fit met (een van de) innovatieknooppunten, later (2012-2013) verfijnd a.h.v. een nieuwe toekomstverkenning 2025.

3.2. Evaluatie- en selectiekader

Voor de (co)financiering van grote gerichte Europese programma's moet worden ingezet op de uitbouw van én de Vlaamse innovatiebasis én de Vlaamse kennisbasis, conform VRWI-advies 161.

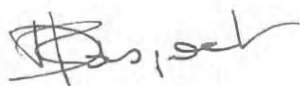
'Kennisbasis' wijst hier op processen van kennisopbouw en -creatie met het oog op het realiseren van doorbraken in domeinen die strategisch geacht worden voor Vlaanderen, maar die pas op langere termijn of onrechtstreeks tot valorisatie in Vlaanderen leiden. Met 'innovatiebasis' wordt verwezen naar dichter bij de markt liggende processen die tot valorisatie op korte termijn leiden.

Voor de uitbouw van de innovatie- en kennisbasis moet het Europese beleid worden ingezet om zwaartepuntvorming op regionaal niveau te stimuleren. Het gaat hierbij om drie soorten zwaartepunten met sterke onderlinge interactie: economische, maatschappelijke en/of wetenschappelijke. De Europese initiatieven bieden kansen om voor deze zwaartepunten meer massa te creëren door Europese financiering als hefboom te gebruiken. Ze bieden eveneens kansen om tot een meer gefocust O&O&I-beleid te komen door nationale en internationale prioriteiten aan elkaar te verbinden.

3.3. Beslissingsproces

De VRWI adviseert om de toetsing aan het thematisch afwegingskader en het evaluatie- en selectiekader te laten gebeuren door de stuurgroep van het Vlaams Europaplatform, uit te breiden met de bedrijfswereld. Op deze manier wordt het evenwicht gewaarborgd tussen maatschappelijke, economische en wetenschappelijke actoren. De toetsing dient te worden voorbereid door een 'taskforce' binnen het Vlaams Europaplatform waarin alle nodige expertise aanwezig is.

De aftoetsing vormt de eerste stap in het evaluatieproces en geeft een label omtrent de opportuniteit van (co)financiering aan een bepaald Europees programma. Het Vlaams Europaplatform bereidt m.a.w. de beslissing voor voor de Vlaamse minister van Innovatie en de Vlaamse Regering.

Danielle Raspoet
Secretaris

Dirk Boogmans
Voorzitter

MINDERHEIDSSTANDPUNT

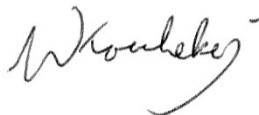
De vertegenwoordigers van Vlaams ABVV, Boerenbond en Voka in de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie kunnen voornoemd advies op de volgende punten niet onderschrijven:

M.b.t. paragraaf 2.3. Beslissingsproces

De in het advies voorgestelde samenstelling en opdracht aan het virtueel aftoetsingsorgaan voor de beoordeling van grote strategische gerichte projecten in Vlaanderen, wordt niet gevolgd. Wat de opdracht betreft, behoort het beoordelen van dergelijke gerichte initiatieven nu reeds in feite tot de opdracht van het IWT, in het bijzonder de Raad van Bestuur van het IWT. Wat de samenstelling van het virtueel aftoetsingsorgaan betreft, lijkt deze eerder artificieel te zijn opgebouwd en zal deze niet volledig gedragen en erkend worden door alle actoren. We pleiten er daarom voor om die bevoegdheid daar te houden. Op deze wijze dient bovendien geen nieuw orgaan te worden opgericht, hetgeen het W&I-landschap enkel nog complexer zou maken en direct ingaat tegen de aanbeveling van de expertgroep o.l.v. professor Soete.

M.b.t. paragraaf 3.3. Beslissingsproces

Ook de in het advies voorgestelde toewijzing aan het Vlaams Europaplatform (VEP) van de beoordeling van de Vlaamse deelname aan grote Europese programma's, wordt niet gevolgd. Enerzijds zijn niet alle innovatie-actoren bij dit platform betrokken, waardoor een noodzakelijke uitbreiding zich opdringt om een voldoende representatief draagvlak te kunnen claimen. Anderzijds zijn het de bestaande agentschappen die de beoordeling door het VEP in eerste instantie individueel zullen voorbereiden. Momenteel behoort dit bovendien nog niet tot de opdracht van het VEP. Bijgevolg stelt zich ook hier de vraag - gegeven dezelfde aanbevelingen van de expertgroep Soete - wat de meerwaarde is om bijkomende taken te geven aan het VEP, zeker indien hiervoor bijkomende mensen en middelen ter beschikking van het VEP dienen te worden gesteld. We pleiten bij voorkeur voor meer afstemming en overleg tussen de betrokken agentschappen, en binnen de bestaande structuren, om deze beoordeling voor te bereiden, in plaats van de opdrachten van het VEP uit te breiden en het landschap complexer te maken.

Mehdi Koocheki
Vlaams ABVV

Anne-Marie Vangeenberghe
Boerenbond

Vincent Thoen
Voka

VLAAMSE RAAD
VOOR WETENSCHAP
EN INNOVATIE

FLEMISH COUNCIL
FOR SCIENCE
AND INNOVATION

KOLONIËNSTRAAT 56
B-1000 BRUSSEL
WWW.VRWI.BE

T +32 2 212 94 10
F +32 2 212 94 11
INFO@VRWI.BE

D. BOOGMANS | VOORZITTER
D. RASPOET | SECRETARIS

